

UNIVERSITI
TEKNOLOGI
MARA

Cawangan Terengganu

INFO

USAHAWAN

Edisi 31 (Jan - Jun 2024)

Usahawan Pemacu Ekonomi Mapan

ISSN 1823-6421

BULETIN ADALAH HAK MILIK KEKAL MASMED
UiTM CAWANGAN TERENGGANU

Perancangan Kewangan Islam dan Usahawan

Noor Malinjasari Binti Ali,¹ Roseziahazni Abd Ghani¹, A'tiqah Rashidah Abu Samah¹, Nur Muslimah Kamilah Abdullah¹, Yau'mee Hayati Mohd Yusoff¹, Rahayu Izwani Borhanddin², Roszainora Setia³, Kardina Kamaruddin⁴, Hasmi Mokhlas⁵, Afif Zuhri Mohamad Khodri Harahap¹

¹Fakulti Pengurusan dan Perniagaan, Universiti Teknologi MARA Cawangan Terengganu, Malaysia

²Fakulti Perakaunan, Universiti Teknologi MARA, Cawangan Johor, Malaysia

³Akademi Pengajian Bahasa, Universiti Teknologi MARA, Cawangan Terengganu, Malaysia

⁴Fakulti Pengurusan dan Perniagaan, Universiti Teknologi MARA Cawangan Kedah, Malaysia

⁵Fakulti Pengurusan dan Perniagaan, Universiti Teknologi MARA, Cawangan Melaka, Malaysia

emel koresponden: hasmi@uitm.edu.my

Islam adalah agama yang syumul dan holistik yang mengatur semua aspek kehidupan, peribadi dan sosial, rohani dan kebendaan serta mengaitkan kehidupan dunia ini dengan akhirat. Ini bermakna kita sebagai manusia perlu mengamalkan Islam semasa menjalankan aktiviti perniagaan dan ekonomi. Begitu juga usahawan, perlu mempraktikkan ajaran Islam dalam proses muamalat mereka agar mendapat keberkatan. Umat Islam digalakkan untuk merancang kehidupan mereka dan berusaha untuk mencapai penetapan matlamat, dan secara isitqamah meminta pertolongan daripada Allah SWT. Peringkat akhir adalah dengan bertawakal iaitu menyerahkan segalanya pada Tuhan dan redha terhadap ketentuan qadha dan qadar. Usahawan Muslim mampu menerima segala nasib baik dan buruk sebagai takdir daripada Allah SWT. Perancangan kewangan mengambil kira prinsip bahawa Allah SWT adalah satu-satunya pemberi "kurniaan" kepada setiap makhluk hidup di muka bumi ini termasuk orang Islam dan bukan Islam, manusia dan haiwan serta pencipta lain yang hanya diketahui oleh Allah SWT. Justeru, harta adalah amanah yang harus diurus dan dirancang mengikut syariat. Perancangan kewangan Islam atau perancangan kewangan Syariah boleh ditakrifkan sebagai: satu proses membantu pelanggan dalam menentukan matlamat dan keutamaan kewangan mereka dan sumber secara optimum mengikut parameter Syariah. Ia juga merupakan proses mencapai matlamat hidup melalui pengurusan kewangan mengikut syariat (Lahsasna 2010). Menurut konsep ini, perkhidmatan yang diberikan kepada pelanggan mestilah mematuhi syariah dalam konsep, kriteria dan strukturnya yang memenuhi keperluan pelanggan serta peraturan dan keperluan Syariah. Syariah amat mengambil berat tentang perancangan kewangan kerana implikasi kewangan terhadap keluarga dan masyarakat amnya.

Oleh itu, umat Islam digalakkan dan digesa merancang kehidupan mereka dari segi ekonomi

dan kewangan serta merancang bagi mencapai objektif Syariah dalam masyarakat, perniagaan dan kewangan yang membawa kepada kesejahteraan dan kebahagiaan kepada setiap individu. Dalam surah Yusuf (ayat 46-49), Allah SWT menekankan kepentingan perancangan kewangan yang baik di mana manusia mesti menyimpan kekayaan mereka yang banyak dalam tujuh tahun tempoh tuaian yang subur dan bersedia untuk tujuh tahun tempoh kemarau. Oleh itu, undang-undang Syariah perlu dipatuhi setiap masa. Inti dari perancangan kewangan Islam ialah perancangan itu sendiri adalah untuk memenuhi matlamat individu melalui pelaksanaan rancangan kewangan dan pemantauannya. Ajaran Islam sentiasa menggesa umat Islam untuk merancang dan mengambil tindakan yang perlu bagi memastikan kejayaan hidup (Lahsasna 2010). Matlamat dalam kehidupan seorang Muslim, berdasarkan Syariah, adalah untuk menyembah Allah SWT (Tuhan Yang Esa). Justeru, dalam semua aspek kehidupan manusia, unsur ibadah kepada Allah SWT adalah tiang utama dalam Islam dan meninggalkan ibadah kepada Tuhan adalah suatu kesalahan. Selain itu, umat Islam perlu masuk Islam dengan sepenuh hati dan mematuhi setiap ajaran dalam Islam secara total. Matlamat hidup umat Islam adalah untuk mencapai kejayaan di dunia dan di akhirat atau dikenali sebagai Al-Falah.

Konsep Al-Falah terjadi apabila seorang Muslim atau usahawan mencapai kehidupan yang baik di dunia dan di akhirat nanti menuju ke syurga (*jannah*). Konsep kehidupan yang baik terdapat dalam ayat al-Quran berikut: (Surah al-Nahl: 97) yang bermaksud "Sesiapa yang beramal soleh, sama ada lelaki atau perempuan, dan dia beriman, sesungguhnya kepadanya Kami akan berikan 'hayattayibbah' (di dunia ini dengan penuh hormat dan kepuasan, serta rezeki yang halal), dan sesungguhnya Kami akan memberi balasan kepada mereka dengan pahala yang lebih baik dari apa yang telah mereka kerjakan (iaitu syurga di akhirat)". Menurut Jaafar (2002),

kekayaan yang diiktiraf oleh Syariah sebagai asas untuk kehidupan yang bermakna dan prasyarat bagi manusia untuk melaksanakan dua fungsi mereka sebagai hamba kepada Allah SWT dan khalifah di muka bumi ini. Dalam Islam, kehidupan yang baik dicapai melalui kepuasan yang seimbang terhadap keperluan material dan rohani manusia sebagaimana firman Allah SWT yang bermaksud. "Hendaklah orang Islam berjihad di jalan Allah dengan harta dan dirinya" (Surah As-Saff 61:11).

Shahir (2002) telah mencadangkan beberapa keperluan asas duniawi yang perlu dipertimbangkan oleh umat Islam seperti menyediakan pendidikan, perkahwinan, simpanan dan pelaburan, keperluan rumah tangga, kelahiran baru, kewajipan kepada ibu bapa, takaful (Insurans Islam), pembelian kenderaan dan rumah atau hartanah, persaraan, zakat dan cukai dan sedekah secara sukarela. Keperluan rohani yang perlu dimasukkan dalam rancangan kewangan ialah seperti menunaikan haji, menunaikan zakat, sedekah (*infaq*) dan pembahagian harta pusaka (*faraid*). Oleh itu, matlamat hidup umat Islam merangkumi kedua-dua keperluan iaitu keperluan material dan keperluan rohani. Matlamat ini diterjemahkan

ke dalam matlamat kewangan dan menjadi asas kepada rancangan kewangan kepada usahawan atau Muslim secara amnya.

Sebagai kesimpulan, dapat dinyatakan bahawa sebagai usahawan mempelajari ilmu mengenai perancangan kewangan Islam akan membuahkan hasil yang positif bukan setakat kepada usahawan tetapi juga kepada organisasi secara keseluruhan.

Rujukan

- [1] Al-Quran al Karim
- [2] Jaafar, Z. 2002. Making the best of life. *Personal Money* 13 (September): 86-87.
- [3] Lahsasna, A. 2010. Understanding Shariah Financial Planning. *Financial 1st* (January), Malaysia Financial Planning Council: 40-41.
- [4] Shahir, R. 2002. Bottom-top approach: The financial needs of Muslim via a financial dome. *Personal Money* 14 (October): 49-52

